

УЧИЛИЩЕН ЗВЪНЕЦ

ВЕСТНИК НА ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ с. Зидарово

Брой
3

01.12.-
31.12.2024

БЕЛЕЖИТИ ДАТИ

3-ТИ ДЕКЕМВРИ – 75 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА ЕЛИН ПЕЛИН (1877 – 1949 г.)

Димитър Иванов Стоянов, по-известен под псевдонима Елин Пелин, е български писател. Централно място в творчеството му заема описанието на българското село, това е и причината да го наричат „певец на българското село“.

Други псевдоними, които Елин Пелин е използвал, са: Благолаж, Камен Шипков, Елчо, Пан, Пелинаш, Поручик, Мито, Чер Чемер, Иван Коприван, Горна Горчица, Катерина и други.^[2]

Кръщелното име на Елин Пелин е Димитър Иванов Стоянов. Той е едно от единадесетте деца в семейството на Йото и Стоянка Иванова. Димитър израства в среда, където образованието било на особена почит. Завършва началното си образование в родното си село, след което заминава да учи в София (1890 – 1891, първи гимназиален клас), Златица, Панагюрище и Сливен (1892 – 1894, където завършва образователни степени, съответстващи на днешните 5. и 6. клас). Не завършва гимназия, но се самообразова - страстно се увлича в четене, основно опознава българската и руската литература.

Учител е в Байлово (1895 – 1896). През 1896 прави опит да влезе в Рисувалното училище. Рисуването, наред с четенето, била една от големите му страсти. Не е приет и се връща в Байлово, където през следващите две години пише първите си сериозни произведения. От есента на 1899 се установява в София, където е притиснат от тежки финансови проблеми, с каквито е обременен до края на живота си.

Елин Пелин е един от най-големите художници на българското село, майстор на късия разказ в българската литература, създател на галерия ярки, незабравими образи, много от които са вдъхновени от неговите съселяни от Байлово, близки и познати. Оpoznал в детайли селския бит и душевност, зад идиличното и битовото открива определени социални тенденции и написва първите си зрели разкази:

„Напаст Божия“, „Ветрената мелница“, „На оня свят“, „Гост“, „Андрешко“, „Пролетна измама“.

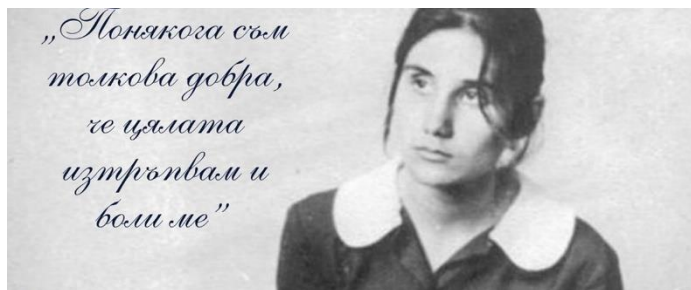
През 20-те и 30-те години на ХХ век Елин Пелин пише предимно за деца – лирични стихотворения, поеми и басни, хумористични разкази и сценки, преразказва и сам пише приказки, съставя христоматии и читанки. Произведенията му за деца са изпълнени с ведър хумор и жизнелюбие. Автор е на един от най-хубавите български юношески романи в две части – „Ян Бибиян“ (1933) и „Ян Бибиян на Луната“ (1934), (името „Бибиян“ идва от начина, по който синът му, Боян, произнася името си като малък), на книгите „Златни люлки“ (1909), „Кумчо-Вълчо и Кума-Луса“ (1918), „Гори Тилилейски“ (1919), „Сладкодумна баба“ (1919), „Правдата и кривдата“ (1920), „Песнички“ (1927), „Поточета бистри“ (1931).

Най-известна негова творба е „Гераците“.

Източник: Уикипедия

4-ТИ ДЕКЕМВРИ СЕ НАВЪРШВАТ 45 год. От смъртта на Петя Дубарова (1962 – 1979 г.)

Петя Дубарова е родена на 25 април 1962 г. в Бургас, в семейството на прогимназиална учителка Мария Дубарова и Стойко Дубаров. Майката на поетесата има голяма роля в изграждането на личността и вижданията ѝ, като в същото време я напътства в света на изкуството.

Петя Дубарова започва да пише стихове в най-ранна детска възраст, като нейните първи публикации са във вестниците „Септемврийче“ и „Народна младеж“, в списанията „Родна реч“ и „Младеж“. Нейни духовни наставници са поетите Христо Фотев, Ваня Петкова и Григор Ленков.

Учи в Английската гимназия в Бургас (ПАГ Гео Милев). Многократно изнася литературни четения на свои творби пред съучениците си. Независимо от ранната слава, която я определя като *„най-младата сред големите творци на България“*, но за съжаление тя не е имала приятели. Прилежна ученичка е. Тя е изключително общителна и лъчезарна.

През 1978 г. участва във филма на режисьора Георги Дюлгерев „Трампа“. По време на снимките в град Самоков, една вечер, докато се забавлява в дискотека в курорта Боровец, Петя среща Пер, швед, в когото се влюбва. Той остава първата ѝ и единствена любов. В дневника си го описва като *„далечния, светлия, чаровния, нежния“*. Водят активна кореспонденция известно време, след което той просто престава да ѝ пише. Преживява го много тежко.

Година преди да сложи край на живота си, Петя е обзета от тежки мисли, свързани с отчаяние и разочарование от човечеството.

На 4 декември 1979 г. Петя се самоубива на 17 години се удавила, оставяйки бележка със следния текст:

Измамена
Младост
Прошка
Сън
Спомен
Зад стените на голямата къща
Тайна

С трагичния си избор девойката споделя съдбата на редица български известни поети – Пеню Пенев, Димитър Бояджиев, Пейо Яворов, Андрей Германов, Веселин Андреев, Росен Босев и Христо Банковски.

Поезията на Петя е белязана от желанието ѝ за един по-добър, по-искрен, по-всеотдаен свят, за едно неограничено, дори безгранично раздаване на доброта, щастие и усмивки.

Единствената ѝ стихосбирка „Аз и морето“ е издадена след смъртта ѝ, през 1980 г., а няколко години по-късно от печат излиза и книгата „Най-синьото вълшебство“, в която е събрано цялото ѝ творчество, писма и личният ѝ дневник.

В една от последните си изповеди, записани в дневника ѝ, поетесата пише:

„Нищожно нещо е човекът! Нищожно! Цял живот пъпли, бори се, създава нещо, но винаги в рамките на своето просто човешко съществуване – него той не може да надхвърли. Виж, ако всеки човек беше по едно слънце, по една планета ...“; „Не знаей защо, винаги съм била извънредно щастлива. Презирам онези, на които им трябва конкретен повод, за да бъдат щастливи – или да се влюбят, или да постигнат нещо... Понякога щастиято ми е било толкова болезнено, едва съм се преборвала с него, за да оцелея, за да не изнемогна от подлудяващата му сила...“;

„Не искам да живея в заслепление... Всичко е така опорочено, някъде отвътре, от дълбокото на живота лъха гнило. Но искам да вярвам, че има и достойни хора, хора чисти и необикновени. Ако има, то те са нещастници.“

Източник: Уикипедия

6-ТИ ДЕКЕМВРИ – ДЕН НА МОРЯЦИТЕ, РИБАРИТЕ, ТЪРГОВЦИТЕ И БАНКЕРИТЕ

В България 6 декември, денят за почит към св. Николай Мирликийски Чудотворец – покровител на моряците, пътешествениците, търговците и затворниците, е и ден на всички банкери, търговци, моряци, рибари и дарители.

С решение на Асоциацията на търговските банки и на БНБ от 1992 г. църковният

празник Никулден се отбелязва като празник на банките и банкерите. На 27 октомври 1992 г. при откриването на втората среща на банкерите във Варна денят е обявен като Ден на българските банки. За първи път се чества през 1992 г. в параклиса на сградата на Българска народна банка с панихида за загиналите банкови служители през войните в годините 1912-1913 г. и 1915-1918 г.

Също така 6 декември е празник и на рибарите и моряците. В морските градове като Бургас, Варна и Несебър се организират ритуали за освещаване на рибарски лодки и мрежи, а рибарите изразяват своята благодарност към светеца за закрилата през годината.

Източник: Уикипедия

8-МИ ДЕКЕМВРИ – СТУДЕНТСКИ ПРАЗНИК

Студентският празник се отбелязва в България на 8 декември от 1916 г. Денят е официален почивен ден за студентите.

Празникът възниква през 1902 г. като патронен празник на Софийския университет.

Първоначално се е празнувал на 25 ноември –

денят на свети Климент Охридски, един от Светите Седмочисленици и патрон на Софийския университет, който традиционно се счита за покровител на българското висше образование.

На 31 март 1916 г. българската администрация преминава към Григорианския календар. Понеже Българската православна църква продължава да използва Юлианския календар (до 1968 г.), датата на празника се измества с 13 дни напред и се чества на 8 декември.

Така с годините най-старото и престижно висше учебно заведение в България създава и утвърждава 8 декември като символна дата на университетската празничност.

Празнуването е отменено след 1944 г. и е заменено със 17 ноември, когато е Международният ден на студентите.

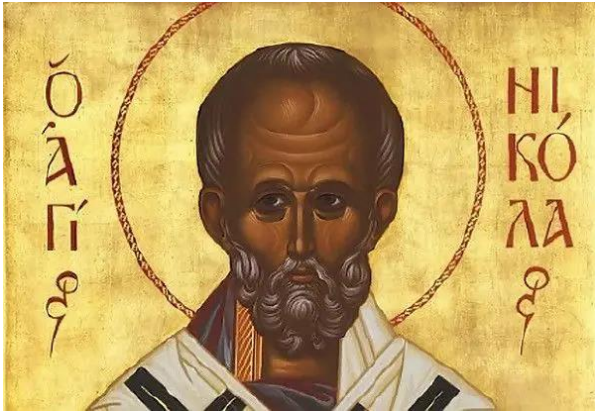
През 1962 г. празнуването на „Студентски празник – 8 декември“ е възстановено.

Източник: Уикипедия

ЦЪРКОВНИ ПРАЗНИЦИ

6-ТИ ДЕКЕМВРИ – НИКУЛДЕН

Никулден е един от важните православни празници. Посветен е на свети Николай Чудотворец, който се почита като избавител на пленниците и покровител на моряците, пътешествениците, търговците и bankerите. Празникът се отбелязва на 6 декември. В Русия денят е известен като Зимен Николай (на руски Никола Зимний).

Денят е всенароден празник и се чества и в семействата, в които няма именик. В традицията на празничната маса се сервират рибни ястия, най-често – пълнен шаран с орехи.

На 6 декември Българската православна църква отбелязва празника на Свети Никола (Никулден). Св. Никола е роден в гр. Патара. Според преданията той е човекът, който незабелязано подхвърля кесии със злато в дома на обеднял баща и той омъжва трите си дъщери. На него се приписват и много чудеса, избавящи моряците и пътуващите по море от водните стихии. Умира през 342 г. в гр. Мира, Ликия, в югозападна Мала Азия. През 1087 г. мощите на св. Никола □ са пренесени в Бари, Италия, където се намират и сега, съхранявани в построена за целта базилика, наречена на името на светеца.

В българската православна традиция светецът Николай, чието име означава „Побеждаващ“, се почита и като патрон на рибарите. Според народно-християнския мит за подялбата на света, нему се паднали моретата, реките, езерата. Той е господар на целия подводен свят – рибите и водните демони. На този ден се украсяват коледните елхи, а на трапезата се поднася риба, чието тяло е покрито с люспи (най-често това е пълнен шаран).

Източник: Уикипедия

24-ТИ ДЕКЕМВРИ – БЪДНИ ВЕЧЕР

Бъдни вечер (24 декември, в някои райони наричан Суха Коледа, Крачун, Малка Коледа, Детешка Коледа, Мали Божич, Наядка) се нарича денят преди Рождество Христово. От православна гледна точка ястията на трапезата трябва да са постни, тъй като е последният ден от Рождественския пост.

На този ден християните се подготвят духовно: чрез пост, изповед и молитва да приемат Светото Причастие и така достойно да посрещнат Рождество Христово. В народните обичаи могат да се открият различни традиции. Вечер всички членове на семейството сядат на масата.

Трапезата на Бъдни вечер е тържествена и постна тъй като е последният ден от Рождественския пост. На нея трябва да има нечетен брой ястия. На трапезата трябва да има: варено жито, варен фасул, сарми, пълнени чушки с боб (или ориз), ошав, трушии, лук, чесън, мед и орехи, вино. В някои краища правят също

тиквеник, зелник и малка пита, в която е скрита паричка (на когото се падне, ще бъде щастлив цялата година). В четирите ъгъла на стаята се поставя по един орех. Това се прави, за да се осветят четирите краища на света. При разчупване на хляба първото парче символично се оставя за Богородица и починалите, после за къщата, а следващите се раздават на всеки член от семейството според възрастта, както и на домашните животни. След

приключване на вечерята трапезата се оставя неприбрана, в символ на очаквания гост.

Под софрата се слага слама, напомняща за Витлеемските ясли, в които е родила Дева Мария. Най-възрастният представител от рода прикадява с тамян трапезата и къщата и прочита молитва. В огъня през цялата нощ трябва да гори дъбово или крушово дърво, наричано бъдник, което с топлината и светлината си символизира раждането в света на Христос. По традиция, най-старият мъж в семейството гадае по бъдника каква ще е следващата година. През нощта коледари тръгват по къщите и пейки народни и църковни песни разнасят радостна вест за Христовото Рождество.

В езическите традиции денят е свързан с плодородието и с началото на нарастването на деня, надвиването на нощта. Затова се и чества, като на трапезата се поставят храни, които при приготвянето набъбват. Извършват се магически действия (гадаене) за плодородие, за здраве и благополучие на всеки член от семейството.

Източник: Уикипедия

25 -ТИ ДЕКЕМВРИ – РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

Рождество Христово, също Коледа, Божик или Божич, е един от най-големите християнски празници, отбелязващ раждането на Исус Христос. В православият той е един от Дванадесетте велики празника в годишния календар. Отбелязва се на 25 декември (по Григорианския и Новоюлианския календар), на 6 януари (Григориански) от служещите си за богослужебни цели с Юлианския календар, за които това е 25 декември по него, (Юлианския), на 6 януари и от Арменската апостолическа църква (поради местната традиция за празнуване, като част от Благовещение, т.е. първо по Юлианския, а впоследствие – и по Григорианския календар; но от Арменската църква на Йерусалим – на 19 януари по Григорианския, считан от нея за 6 януари по Юлианския). Сходно е положението в България след 31 март 1916 г., когато в страната, като държавен календар, е приет Григорианският календар – тогава по новия официален граждански календар 7 януари се оказва денят, съответстващ на 25 декември по Юлианския календар и Коледа започва да се чества редовно тогава. През 1968 г. (възприемайки Новоюлианския календар) Българската православна църква установява честването ѝ на 25 декември.

Източник: Уикипедия

Декември е всичко в едно - едновременно край и ново начало. С огромно вдъхновение, ние, ОУ „Христо Ботев“ с. Зидарово, се подготвихме за коледните празници. Работилниците ни бяха изпълнени с усмивки, старанието в отдаденост.

Коледния дух витае из училище - от снежинки, елхички, звънчета и играчки, изработени от рециклирани и природни материали до забавно - развлекателна програма с песни и танци. Желаем на всички весели празници, изпълнени с топлина и уют.

МИТОВЕ И ЛЕГЕНДИ

ЛЕГЕНДА ЗА КОЛЕДНАТА ЕЛХА – ЕЛИН ПЕЛИН

През светата нощ, когато във Витлеем се родил Спасителя, зашавали, зашумели и затрепкали дървета и полски цветя. Те искали да Го видят и да Го поздравят. Но само стройната палма, маслиновото дърво и скромната елха могли да постигнат това. Радостният трепет на техните клонки и листа ставнал все по-шумлив и накрая се превърнал на думи.

– Да идем да се поклоним на Младенеца – рекла палмата на маслината и да му поднесем нашите дарове!

– Вземете ме и мене с вас! – примолила се елхата.

Палмата и маслината я погледнали надменно и ѝ се присмели:

– Бре, я се погледни на какво приличаш. Листата ти са остри като игли, а смолата ти мирише и вони.

Елхата млъкнала попарена, но погледнала още веднъж към сияйната светлина, която окръжавала лежащия в яслите Младенец. Един ангел чул подигравателните думи на палмата и маслината.

Палмата се приближила до яслите и положила пред тях най-хубавия лист от своя връх.

– Ето ти ветрило, прекрасен Младенецо, с което да се разхлаждаш в горещините – казала тя.

Маслината пък изцедила от своето благоуханно масло, което запръскало благоухание наоколо. Елхата се омърлушила и си каза, че палмата и маслината са имали право да ѝ се подиграват. “Недостойна съм да стоя тук пред очите на Младенеца” – проплакала тя.

Тогаво ангелът пристъпил към нея и казал:

– Мъчно ми е за тебе. Ела по-близо до яслите! Ти, елхице, в смирението си сама се унижаваш, но аз ще те възвися и украся по-хубаво от останалите дървета!

Погледнал той към звездичките, кимнал им и те една по една почнали да слизат от небето и да кацат по елховите клонки.

Младенеца в туй време отворил очички. Нито хубавият палмов лист, нито маслиненото благоухание успели да привлекат Неговото внимание. Той ласкаво се усмихвал и протягал ръчички към обсипаната със звездички елха. Добрата елха потреперила от извънмерна радост, но не се възгордяла, а осветявала с блясъка си палмата и маслината, които засрамено мълчали в тъмнината.

Ангелът проговорил втори път:

– Това ти е наградата за скромността, елхичке! От сега нататък ти ще красиш празника Рождество Христово с вечно зелената си дреха и с бляскавите, подобни на звезди украшения, с които човеците ще те кичат в Светата нощ. Тъй ще радваш децата, а на възрастните ще припомниш за детските им дни. Това ще ти е предназначението и наградата, скъпо коледно дърво.

Източник: AlfaRSS